

प्र.ह./प्र.ज. सुरक्षा तालीम

१. परिचय,

देशमा शान्ति सुव्यवस्था र अमन चयन कायम राख्न सुरक्षा अपरिहार्य रहेको कुरा कसैको पनि दुईमत नहोला सुरक्षाको स्थिति भन्नु नै कुनै पनि बस्तुलाई यथास्थितीबाट परिवर्तन हुन नदिनु हो । अर्थात कुनै पनि मानिस, बस्तु र स्थितिलाई नाश हुनबाट जोगाउनु हो । यस प्रकारको महत्वपूर्ण दायित्व निर्वाह गर्नको लागि नै प्रहरीको व्यवस्था भएको हो । प्रहरीले निर्वाह गर्नु पर्ने विभिन्न दायित्वहरू मध्ये सुरक्षा भन्ने कुरा ज्यादै संवेदनसिल रहेको छ । यस्तो संवेदनसिल दायित्व निर्वाह गर्नको लागि प्रहरीमा सुरक्षा सम्बन्धी ज्ञान, सिप र व्यवहारको खाँचो टडकारो रूपमा देखिन्छ । सुरक्षा भन्ने कुरा कुनै एक क्षेत्र वा विषयसंग मात्र सिमित नभई एउटा व्यापक विषय भएको हुँदा कुनै एउटा विषय बस्तुको सुरक्षा सम्बन्धमा मात्र जानकारी दिएर प्रयाप्त नहुने हुँदा प्र.ह./प्र.ज.हरूको लागि तयार गरिएको यस सुरक्षा सम्बन्धी पाठ्यक्रममा विभिन्न पक्षहरूलाई समावेश गरिएको छ । साथै यस विषय सम्बन्धमा व्यापक र विस्तृत ज्ञान दिनुका साथै प्रभावकारी पठन पाठनको लागि पाठ्यक्रममा सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक दुवै पक्षलाई समावेश गरिएको छ ।

२. उद्देश्य

प्रहरी सेवाका प्र.ह. तथा प्र.ज. हरूलाई सुरक्षा सम्बन्धी कार्यमा खटिई आ-आफ्नो दायित्व प्रभावकारी ढंगले वहन गर्न मानसिक तथा शारीरिक रूपले सक्षम

३. प्रशिक्षणका विषय बस्तुहरू:

उपरोक्त उद्देश्य पूर्तिका लागि सुरक्षा सम्बन्धी आवश्यक पर्ने विषय बस्तुहरू समावेश गरी प्रशिक्षण कार्यक्रमलाई २ भागमा विभाजन गरिएको छ ।

भाग १ सैद्धान्तिक तथा प्रयोगात्मक तर्फ :

सुरक्षा कार्यमा खटिँदा आवश्यक पर्ने सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान र सिपको विकास गर्ने उद्देश्यले सैद्धान्तिक तथा प्रयोगात्मक तर्फ निम्न विषयहरूमा प्रशिक्षण दिईने व्यवस्था गरिएको छ ।

- ▶▶ सुरक्षाको सैद्धान्तिक पक्ष
- ▶▶ विशिष्ट व्यक्तिको सुरक्षा
- ▶▶ महत्वपूर्ण प्रतिष्ठानको सुरक्षा
- ▶▶ कारागारको सुरक्षा
- ▶▶ विमान स्थलको सुरक्षा
- ▶▶ आन्तरिक सुरक्षा
- ▶▶ अन्य सुरक्षा व्यवस्था (जुलुस, मेलापर्व, मार्गरक्षक आदि)
- ▶▶ विष्फोटक पदार्थ सम्बन्धी जानकारी
- ▶▶ दैवी प्रकोपमा सुरक्षा
- ▶▶ Body Protection Drill
- ▶▶ Vehicle anti Ambush Drill
- ▶▶ Casualty Evacuation Drill

भाग २ शारीरिक अभ्यास तर्फ

यस प्रशिक्षण कार्यक्रममा सहभागीहरूलाई शारीरिक रूपले सक्षम बनाउन एवं सहन शक्ति, आत्मरक्षाको कला विकास गराउने उद्देश्यले यस तालीम कार्यक्रममा शारीरिक अभ्यास तर्फको प्रशिक्षण समेतको व्यवस्था गरिएको छ । यस प्रशिक्षणमा निम्न विषयहरूमा प्रशिक्षण दिईने व्यवस्था गरिएको छ ।

- (क) कवाज
- (ख) शारीरिक व्यायाम
- (ग) खाली हात लडाई
- (घ) खेलकूद
- (ङ) मस्केट्री / चाँदमारी

४. तालिम अवधि :

यस प्रशिक्षण कार्यक्रम २६ कार्य दिनको हुनेछ र पुरा कार्य घण्टा २५६ हुनेछ ।

५. प्रशिक्षार्थी

यस तालीममा प्रहरी सेवाका प्र.ह./प्र.ज. दर्जाका कर्मचारीलाई सहभागी गराइनेछ ।

६. विषय अनुसार अंक विभाजन

(क)सैद्धान्तिक तथा प्रयोगात्मक प्रशिक्षण तर्फ १५०

(ख)शारिरीक अभ्यासको प्रशिक्षण तर्फ १००

(ग) समादेशक मूल्याङ्कन तर्फ..... ३०

जम्मा पूर्णाङ्क: २८०

७. प्रशिक्षण विधि

- प्रवचन
- छलफल
- श्रव्य दृश्य प्रदर्शन
- नमुना प्रदर्शन
- फिल्ड भिजिट
- व्यवहारिक अभ्यास

८. मूल्याङ्कन तथा श्रेणी विभाजन :-

यस प्रशिक्षण कार्यक्रममा चरणगत र अन्तिम परीक्षाको आधारमा २८० पूर्णाङ्कमा अन्तिम मूल्याङ्कन गरिनेछ । प्रत्येक विषयमा उत्तिर्णाङ्क ४५ अंक र कुल प्राप्ताङ्कमा ५० अंक प्राप्त गरेमा मात्र प्रशिक्षार्थीहरूलाई उत्तिर्ण मानिनेछ ।

श्रेणी	प्राप्ताङ्क प्रतिशत
“क”	७५% वा सो भन्दा माथी
“ख”	६० % देखि ७४.९५ सम्म
“ग”	५० % देखि ५९.९५ सम्म

९. पोशाक

प्रशिक्षण अवधिमा प्रशिक्षार्थीहरूले विभिन्न अवस्थामा निम्न पोशाक प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

- (क) शारिरीक व्यायाम : बुट, चुस्ता, वेभ वेल्ट, निलो मोजा,
- (ख) कवाज : बुट, चुस्ता, वेभ वेल्ट, निलो मोजा, फटिक क्याप
- (ग) खाली हात लडाईः सेतो एरी भेष्ट, निलो कट्टु, पि.टीजुत्ता निलो मोजा
- (घ) खेलकुद : सेतो एरी भेष्ट, निलो कट्टु, पि.टी जुत्ता ,निलो मोजा
- (ङ) निरीक्षण कवाज : मौसम अनुसारको वर्किङ ड्रेस
- (च) सैद्धान्तिक कक्षा : मौसम अनुसारको वर्किङ ड्रेस
- (छ) रोलकल ड्रेस : सर्ट, पाईन्ट, जुत्ता, मोजा, टोपी र बेल्ट
- (ज) आउट ड्रेस : सर्ट, पाईन्ट, जुत्ता मोजा बेल्ट र टोपी